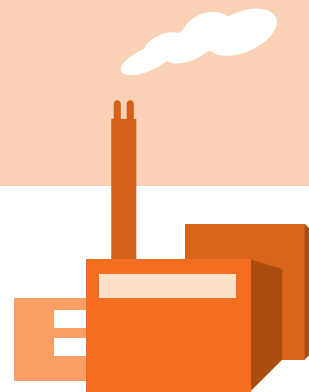
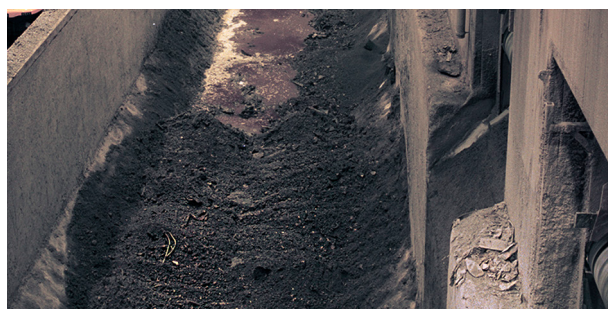

ORDLISTA

Ord och uttryck som underlättar ert besök!

A

ASKA

När vi bränner avfall (skräp) blir det rök och aska. Aska är det som blir kvar efter att skräpet har brunnit.

AVFALL

Avfall betyder sopor eller skräp. Det är något som man inte vill ha längre – till exempel efter att man har lagat mat eller köpt något. Enligt lagen är avfall något du slänger, ska slänga eller måste slänga.

AVFALLSKRAFTVÄRMEVERK

Ett avfallskraftvärmeverk är en fabrik. Den gör el (ström) och värme genom att bränna skräp. I stället för olja eller kol använder man avfall som bränsle.

I Göteborg finns en sådan fabrik: Sävenäs avfallskraftvärmeverk.

B

BIOGAS

Biogas är en gas som bildas när bakterier bryter ner matavfall – till exempel i en stor tank utan syre. Biogas består mest av två gaser:

- Metan
- Koldioxid

När man rensar bort allt som inte är metan kan gasen användas som bränsle i bilar och lastbilar.

BIOGÖDSEL

Biogödsel är något man får när man bryter ner matrester.

Det kallas också rötning.

Biogödsel kan användas på åkrar i jordbruket – i stället för konstgödsel (gödsel som tillverkas i fabrik).

D

DEPONI

Deponi är en plats där man lägger avfall som inte går att återvinna eller bränna.

Man kan säga att det är en begravningsplats för avfall.

Avfallet täcks ofta med jord och stannar där för alltid.

F

FARLIGT AVFALL

Farligt avfall är skräp som kan vara farligt för människor, djur eller natur.

Farligt avfall kan till exempel vara:

- giftigt
- miljöfarligt
- cancerframkallande (kan ge cancer)
- explosivt (kan explodera)
- brandfarligt (kan börja brinna)

Exempel på saker som är farligt avfall:

- Nagellack
- Sprayburkar
- Målarfärg

Farligt avfall får inte slängas i vanliga sopor. Det måste lämnas på en särskild plats.

FJÄRRVÄRME

Fjärrvärme är ett sätt att värma upp hus och vatten. Varmt vatten går i rör under marken.

Det kommer från ett värmeverk.

Vattnet går in i husen och värmer.

Sedan går det tillbaka och värms upp igen.

Samma vatten används flera gånger.

I Göteborg har de flesta lägenheter fjärrvärme.

G

GROVSOPOR

Grovsopor är skräp som är för stort eller för tungt för den vanliga soptunnan.

Exempel:

- Möbler
- Cyklar
- Skidor

Grovsopor lämnas på en återvinningscentral (ÅVC). Där jobbar personal som kan hjälpa dig.

K

KÄLLSORTERING

Källsortering betyder att du sorterar skräpet där det uppstår – alltså hemma.

Du lägger olika material i olika påsar eller kärl:

- Plast i en
- Matavfall i en annan
- Glas i en tredje

Den som slänger soporna ansvarar för att sortera rätt.

KÄRL

Kärl är ett annat ord för soptunna.

Det är en behållare med hjul som man slänger sopor i.

Kärlet används för att samla in skräp.

M

MATAVFALL

Matavfall är matrester, till exempel:

- skal
- kärnor
- ben
- kaffesump

Matavfall slängs i bruna papperspåsar. Använd aldrig plastpåsar.

R

RESTAVFALL

Restavfall är det som blir kvar efter att du har sorterat allt som går att återvinna.

Exempel:

- blöjor
- plåster
- diskborstar
- dricksglas
- trasiga krukor

Restavfall slängs i den vanliga soptunnan. I vår region är den grön. Soporna vägs, och du betalar för varje kilo.

S

SOPTIPP

En soptipp är en plats där man slänger osorterat skräp.

Förr i tiden (1900-talet) använde man soptippar i Sverige.

Idag är det förbjudet att slänga hushållssopor på soptipp i Sverige.

Men i andra länder finns soptippar fortfarande.

Å

ÅNGA

Ånga är vatten i gasform.

När vatten kokar, blir det så varmt att det förvandlas till ånga.

ÅTERANVÄNDNING

Återanvändning betyder att man använder saker igen.

Det kan vara:

- kläder
- möbler
- prylar

Någon annan kan fortsätta använda det.

Det är bra för miljön – vi sparar på naturresurser.

ÅTERVINNING

Återvinning betyder att man använder material från gamla saker för att göra nya saker. Till exempel kan gamla förpackningar bli nya förpackningar. Det kallas också materialåtervinning.

ÅTERVINNINGSSTATION (ÅVS)

En återvinningsstation är en mindre plats utan personal.

Här finns gröna containrar för att lämna:

- tidningar
- förpackningar (av glas, plast, metall och papper)

ÅTERVINNINGSCENTRAL (ÅVC)

En återvinningscentral är en stor plats där du kan lämna:

- grovsopor
- trädgårdsavfall
- el-avfall
- farligt avfall

Här jobbar personal som hjälper dig. Kommunen ansvarar, men företag som Renova tömmer containrarna.